

Instanța de fond: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău
Judecător: Gafton A.
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Gheorghe Crețu
Anatolie Doga
Anatolie Pahopol

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
Î N C H E I E R E

09 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele, judecătorul
Judecătorii:

Iulia Sîrcu
Ion Vîlcov și Vera Macinskaia

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Sprînceană Victor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Elena Eșan împotriva lui Victor Sprinceană, Natalia David și intervenienți accesorii notarul T. Onofrei și Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău cu privire la stabilirea cotelor părți în proprietate comună, împărțirea bunului în schimbul unei sume și recunoașterea nulității contractului de gaj,

cererea reconvențională depusă de către Victor Sprinceană împotriva Elenei Eșan privind stabilirea cotelor părți și vinderea imobilului la licitație,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2012, prin care apelul declarat de către Sprînceană Victor, a fost respins,

A C O N S T A T A T :

La 31 iulie 2007, reclamanta Elena Eșan a înaintat în instanța de judecată o acțiune împotriva lui Victor Sprinceană, Natalia David și intervenienți accesorii notarul T. Onofrei și Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău cu privire la stabilirea cotelor părți în proprietate comună, împărțirea bunului în schimbul unei sume și recunoașterea nulității contractului de gaj.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, cu pîrîtul Victor Sprinceană s-a aflat în căsătoriei din 19 mai 1990 pînă la 18 noiembrie 1993. Din căsătorie au un copil minor-fiul Ionel, născut la 10 noiembrie 1990 care locuiește cu reclamanta.

A mai indicat reclamanta că, prin hotărârea Judecătoreiei Ciocana, mun. Chișinău din 24 iulie 2001, pîrîtul a fost decăzut din drepturile părintești asupra fiului.

Incocă reclamanta faptul că, în timpul căsătoriei cu pîrîtul a procurat apartamentul nr. 3 situat pe str. Zăvoiului, 6 „v”, .mun. Chișinău compusă din două odăi trecătoare, cu suprafața totală de 41,3 m2, care a fost înregistrată după pîrît. Prin hotărîrea Judecătoreiei Buiucani, mun. Chișinău din 28 iunie 1994, s-a dispus partajarea apartamentului cu transmiterea după fiecare în folosință cîte o odaie, iar restul spațiului lăsîndu-1 în folosință comună. Susține reclamanta că, apartamentul în cauză este constituit din două odăi trecătoare, bucătărie, antreu, baie, veceu, care la rîndul lor sunt indivizibile și nepartajabile în natură.

A mai specificat reclamanta că, după abandonarea familiei din 1993, pîrîtul și-a creat o nouă familie unde și locuiește, pe adresa Măria Dragan, nr. 10/1, ap. 31, mun. Chișinău. De la momentul plecării pîrîtului, de una singură, a suportat toate cheltuielile necesare pentru întreținerea, repararea și exploatarea apartamentului. Ținînd cont de faptul, că apartamentul este indivizibil și nu poate fi partajat în natură fiind imposibilă folosirea a două odăi de către trei persoane, care au nevoie de cîte o odaie separată fiecare și luînd în considerație imposibilitatea conviețuirii comune cu pîrîtul.

Solicită reclamanta stabilirea cotelor-părți, prin atribuirea ei 2/3 cote-părți, iar pîrîtului 1/3 cotă-parte și de a împărți apartamentul, atribuindu-i apartamentul în schimbul unei sulte egale cu 1/3 din prețul apartamentului.

În cadrul ședinței primei instanțe, reclamanta Elena Eșan a modificat cerințele sale, prin care a solicitat de a fi stabilite cotele părți, cîte 1/2 cotă parte ideală fiecăruia și de a-i atribui apartamentul în schimbul unei sulte egale cu 1/2 cotă-parte din prețul apartamentului.

Reclamanta Elena Eșan la 31 iulie 2007 a înaintat o nouă acțiune împotriva lui Victor Sprinceană, Natalia David, Notarul Tatiana Onofrei, Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău despre recunoașterea nulității a contractului de gaj nr. 10745 din 11 decembrie 2007 asupra 1/12 cotă parte din casa de locuit nr.3 amplasată în strada Zăvoiului 6V, anterior 2-i Motornii Pereulok, mun. Chișinău, încheiat între V. Sprinceană și N. David, autentificat de către notarul privat Onofrei Tatiana.

În motivarea acțiunii respective reclamanta a indicat că, în conformitate cu contractul de împrumut nr. 10743 din 11 decembrie 2007, pîrîtul V. Sprinceană a luat cu împrumut de la N. David suma de 10 000 dolari SUA și în aceeași zi, pentru asigurarea executării în termen a obligațiilor asumate conform contractului de împrumut nominalizat, de către V. Sprinceană a fost gajată 1/2 din casa de locuit nr.3, amplasată în str. Zăvoiului 6V, anterior 2-i Motornii Pereulok, mun. Chișinău.

A menționat reclamanta că, un careva acord pentru întocmirea și semnarea contractului de gaj nr. 10745 din 11 decembrie 2007 reclamanta nu a semnat. La data semnării contractului, imobilul dat le aparținea în drept de proprietate comună în devălmășie, deoarece a fost procurat în timpul căsătoriei. Despre existența contractului de gaj a aflat la 20 noiembrie 2008 în timpul examinării în instanța de apel a cauzei civile înaintate de către Elena Eșanu împotriva lui V. Sprinceană privitor la stabilirea cotelor părți în proprietatea comună în devălmășie, împărțirea bunului și atribuirea întregului bun ei - 1/2 din casa de locuit nr.3 amplasată în strada Zăvoiului 6, anterior 2-i Motornii Pereulok, mun. Chișinău. La momentul încheierii contractului de gaj reclamanta se afla cu V. Sprinceană în litigiu. Din luna iulie 2007 pe rol în Judecătoria Buiucani se afla cererea ei referitor la stabilirea cotelor părți în proprietate comună, împărțirea apartamentului și transmiterea întregului bun ei în schimbul unei sulțe pîrîului.

Solicită reclamanta declararea nulă a contractului de gaj nr. 10745 din 11 decembrie 2007 asupra 1/12 cotă-parte din apartamentul nr. 3 situat pe str. Zăvoiului, 6 „v”, mun. Chișinău, încheiat între Victor Sprinceană și Natalia David, autentificat de către notarul privat Onofrei Tatiana.

Ulterior, Victor Sprinceană a înaintat o cerere reconvențională împotriva Elenei Eșan invocînd faptul că, reclamanta în scopul tergiversării executării hotărârii Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 17 mai 2007 a înaintat acțiunea către acesta privind stabilirea cotelor părți în proprietatea comună și împărțirea bunului imobil cu atribuirea întregului bun în proprietatea reclamantei în schimbul unei sulțe.

Menționează reclamantul că, nu este de acord cu pretenția reclamantei, deoarece Elena Eșanu nu dispune de surse bănești pentru achitarea în beneficiul său a 1/2 cotă-parte ideală din prețul de piață al apartamentului nr.3 situat pe str. Zăvoiului, 6v, mun. Chișinău.

Solicită reclamantul Victor Sprinceană, să fie dispusă înstrăinarea apartamentului aflat în litigiu prin intermediul licitației publice cu distribuirea prețului între ei în cote egale.

Prin hotărîrea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 08 mai 2012, acțiunea înaintată de către Elena Eșan a fost admisă integral. S-as stabilit cîte 1/2 cotă-parte ideală din apartamentul nr. 3 situat pe str. Zăvoiului, nr. 6 „v”, mun. Chișinău, care constituie 1/2 cotă parte din casa înregistrată sub nr. cadastral 0100518.109.01 situat pe str. Zăvoiului, nr. 6 „v”, mun. Chișinău, după Victor Sprinceană și Elena Eșan. A fost transmis în natură Elenei Eșan apartamentul nr. 3 situat pe str. Zăvoiului, nr. 6 „v”, mun. Chișinău. S-a dispus încasarea din contul Elenei Eșan în beneficiul lui Victor Sprinceană a sumei în mărime de 251450,00 lei. A fost declarat nul contractul de gaj nr. 10745 din 11 decembrie 2007 asupra 1/2 cotă-parte din apartamentul nr. 3 situat pe str. Zăvoiului, nr. 6 „v”, mun. Chișinău, încheiat între Victor Sprinceană și Natalia David, autentificat de către notarul privat Onofrei Tatiana. Totodată, instanța

de judecată a dispus că, la intrarea în vigoare a hotărârii date, a ridica sechestrul de pe ½ cotă parte din casa de locuit amplasată pe adresa pe str. Zăvoiului, nr. 6 „v”, mun. Chișinău, cu nr. cadastral 0100518.109.01, stabilit prin încheierea Judecătoriei Buiucani din 28 noiembrie 2008. A fost respins ca neîntemeiat capătul cererii reconvenționale înaintat de Victor Sprinceană către Elena Eșan cu privire la vânzarea apartamentului nr. 3 situat pe str. Zăvoiului, nr. 6 „v”, mun. Chișinău la licitația cu distribuirea prețului în cote egale. A fost încasat din contul lui Victor Sprinceană în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 7543,50 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2012, a fost respins apelul declarat de Victor Sprinceană, cu menținerea în vigoare a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 08 mai 2012.

Invocînd ilegalitatea acestei decizii, la 01 martie 2013, Victor Sprinceană, a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a indicat că, atît decizia instanței de apel, cît și hotărîrea primei instanțe au fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material și au fost încălcate normele de drept procedural.

Totodată, mai invocă recurentul că, instanțele de judecată nu au constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a litigiului.

Din actele pricinii se constată cu certitudine că, decizia recurată a fost expediată în adresa părților la 03 ianuarie 2013, iar recursul a fost declarat la 01 martie 2013. Astfel, instanța de recurs prin prisma art. 434 C.P.C., constată că recursul a fost declarat termen.

Referința înaintată de Elena Eșanu la cerererea de recurs declarată de către Victor Sprinceană, a parvenit în adresa curții Supreme de Justiție la 09 august 2013.

Examinînd temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Victor Sprinceană, este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu dispoziția art. 432 alin. (1) C.P.C., părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) C.P.C., cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C..

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, temeiurile recursului declarat nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C.. Mai mult decît atît, cauza a fost

judecată cu respectarea normelor de drept material și procesual, recursul fiind vădit neîntemeiat.

Din actele pricinii se constată cu certitudine că, la 31 iulie 2007, reclamanta Elena Eșan a înaintat în instanța de judecată o acțiune împotriva lui Victor Sprinceană, Natalia David și intervenienți accesorii notarul T. Onofrei și Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău, prin care a solicitat, stabilirea cotelor-părți, prin atribuirea ei 2/3 cote-părți, iar pîrîtului 1/3 cotă-parte și de a împărți apartamentul, atribuindu-i apartamentul în schimbul unei sulte egale cu 1/3 din prețul apartamentului.

Ulterior, la 31 iulie 2007 a înaintat o nouă acțiune împotriva lui Victor Sprinceană, Natalia David, Notarul Tatiana Onofrei, Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău, prin care a solicitat, declararea nulă a contractului de gaj nr. 10745 din 11 decembrie 2007 asupra 1/12 cotă-parte din apartamentul nr. 3 situat pe str. Zăvoiului, 6 „v”, mun. Chișinău, încheiat între Victor Sprinceană și Natalia David, autentificat de către notarul privat Onofrei Tatiana.

Totodată, Victor Sprinceană a înaintat o cerere reconvențională împotriva Elenei Eșan, prin care a solicitat să fie dispusă înstrăinarea apartamentului aflat în litigiu prin intermediul licitației publice cu distribuirea prețului între ei în cote egale.

Colegiul judiciar al Curții Supreme de Justiție, analizînd situația de fapt din prezenta speță, în raport cu materialele pricinii, consideră oportun de a reitera prevederile art. 346 alin. (1) C.C. al R. Moldova, care statuiază expres că, fiecare coproprietar este proprietarul exclusiv al unei cote-părți ideale din bunul comun. Cotele-părți sînt prezumate a fi egale pînă la probă contrară. Dacă bunul a fost dobîndit printr-un act juridic, nu se va putea face probă contrară decît prin înscrisuri, iar aliniatul 2 prevede, că coproprietarul care a făcut din contul său, cu acordul celorlalți coproprietari, bunului comun îmbunătățiri inseparabile are dreptul să ceară modificarea respectivă a cotelor-părți sau compensarea cheltuielilor.

Totodată, instanța de recurs face referire și la prevederile art. 361 alin. (1) și alin. (2) lit. a) C.C. al R. Moldova, împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar. Dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se face prin atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor.

Colegiul judiciar al Curții Supreme de Justiție menționează că, în urma analizei, sub toate aspectele, a probelor anexate la dosar în raport cu normele de drept material enunțate mai sus, concluzionează că, concluzia primei instanțe în sensul admiterii integrale a acțiunii înaintate de Eșan Elena și parțial cererea reconvențională înaintată de către Sprinceană Victor, este întemeiată și legală.

Instanța de recurs mai menționează că, instanțele de judecată, au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele administrate în

sensul soluționării corecte a pricinii date, iar argumentele invocate în recursul declarat de Sprînceană Victor, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel, cărora instanța judecătorească le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulumul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare și apreciate conform cerințelor art. 130 C.P.C..

Totodată, instanța de recurs accentuează că, este neîntemeiat argumentul recurentului Victor Sprînceană precum că, atît prima instanță, cît și instanța de apel a încălcat normele de drept procedural și anume faptul că instanțele de judecată au examinat pricina în absența sa fără a fi citat legal. Or, din actele anexate la dosar, se constată cu certitudine că, începînd cu data de 22 septembrie 2011 pînă la 08 mai 2012, în prima instanță a avut loc 7 ședințe de judecată. La dosar sunt anexate patru avize de recepție cu mențiunea “expirat termenul de păstrare” și două telegrame cu mențiunea “nu-i înmînată, apartamentul închis, lăsat aviz”. De menționat că, instanța de judecată, a pus în sarcina executorului judecătoresc înmînarea actului de procedură, care a întreprins toate acțiunile în sensul citării legale a recurentului – pîrît Sprînceană Victor.

În sensul respectiv, Colegiul judiciar al Curții Supreme de Justiție accentuează că, instanțele de judecată au întreprins toate măsurile necesare în sensul asigurării dreptului părților de a participa la examinarea pricinii.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 C.P.C. al RM, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 C.P.C. și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C..

În același timp, completul relevă că, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, atît prima instanță, cît instanța de apel, a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, aplicînd corespunzător normele de drept material și respectînd normele de drept procedural, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Sprînceană Victor, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) C.P.C.,
completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții
Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Recursul declarat de Sprânceană Victor, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

/Semnătura/ Iulia Sîrcu

Judecătorii

/Semnătura/ Ion Vîlcov

Copia corespunde originalului

/Semnătura/ Vera Macinskaia

Judecător:

Vera Macinskaia